

**BESTUURS- EN
BUDGETRAPPORTAGE
REGIO ACHTERHOEK**

JANUARI T/M APRIL 2025

Inleiding en samenvatting

Met deze rapportage informeert de Regio de gemeenten (colleges en raden) over de werkzaamheden die wij uitvoeren. De rapportage bestaat uit een inhoudelijke verantwoording en een financiële verantwoording (incl. begrotingswijziging). Hieronder volgt een korte toelichting.

1: Inhoudelijke verantwoording

In deze rapportage vindt u de voortgang van de werkzaamheden die de Regio voor, namens en samen met de gemeenten uitvoert. Deze werkzaamheden bestaan uit Smart Governance, Smart Economy, Smart Living en Ondersteuning (bedrijfsvoering en rente). Voor een nadere inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar onderdeel 1 van de rapportage.

2: Financiële verantwoording (inclusief begrotingswijziging)

In deze rapportage is in onderdeel 2 per programma een financieel overzicht opgenomen waarin per product de werkelijke uitgaven en inkomsten t/m april 2025 zijn afgezet tegen het budget voor dezelfde periode. Ook zijn de verwachte uitgaven en inkomsten voor het volledige jaar en het daaruit voortvloeiende te verwachten jaarsaldo opgenomen. Er is een begrotingswijziging met toelichting opgesteld. Tot slot is er een balansprognose per 1 mei 2025 opgesteld. De begrotingswijziging en het verwacht jaarsaldo worden nader toegelicht in onderdeel 2 van de rapportage (pagina 24).

Verwacht saldo inwonerbijdrage

Uitgaande van de op dit moment bekende ontwikkelingen is de verwachting dat het jaarresultaat voor 2025 voor de producten ten laste van de inwonerbijdrage nihil is.

Verwacht renteresultaat

Er is renteopbrengst vanuit het Schatkistbankieren en hypotheekverstrekking. Over 2025 is dit naar verwachting € 560.000, maar dit is mede afhankelijk van de snelheid waarmee de Regiodealmiddelen worden ingezet. In de primaire begroting is € 358.000 ingezet als dekking voor organisatiekosten. Per saldo wordt een positief renteresultaat verwacht van ongeveer € 200.000.

Projecten

Als in het boekjaar minder kosten worden gemaakt voor de lopende meerjarige projecten worden de (subsidie-) inkomsten doorgeschoven naar het volgende boekjaar. Zo is er in deze rapportage voor diverse projecten doorgeschoven budget uit vorig jaar opgenomen.

RPA

Voor RPA is € 127.000 doorgeschoven uit vorig boekjaar om het project af te ronden. Aanvullend is hier € 25.000 werkbudget toegevoegd vanuit het investeringsfonds (AB besluit 18-12-2024).

Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR)

Met het NPVR zet het Rijk in 11 regio in Nederland in op een 20-jarig investeringsprogramma. Gericht op het versterken van de leefbaarheid in die regio's.

Rijk en regio maken samen een Regioplan voor 2025/2050. En vervolgens een uitvoeringsagenda op met daarin concrete activiteiten die rijk en regio de komende vier jaar zullen uitvoeren. Voor de ontwikkeling van het regioplan en de uitvoeringsagenda en voor de opstart van de uitvoering krijgt elke regio voor een periode van drie jaren € 350.000 per jaar via een decentralisatie-uitkering.

In het AB van 5 maart 2025 is akkoord gegaan met aansturing van dit programma vanuit 8RHK en met het aanstellen van een programmamanager (en eventueel programmamedewerker). In deze rapportage is het jaarbudget van € 340.000 toegevoegd aan de begroting. Dit is de bruto uitkering minus de btw die wordt afgedragen aan het btw compensatiefonds.

Inzet onvoorzien

Voorgesteld wordt om van het budget onvoorzien ad € 8.000 een bedrag van € 5.000 in te zetten voor externe begeleiding van het traject voor de inhoudelijke agenda.

Begrotingswijziging

De bijgevoegde begrotingswijziging betreft een budgettair neutrale begrotingswijziging, waarbij geen sprake is van een verhoging van de inwonerbijdrage. Er is sprake van verschuiving van budgetten door o.a. inhuur i.v.m. vacatures en verschuiving van projectbudgetten van meerjarige projecten naar het volgende jaar. Er is één nieuw eigen project opgenomen en twaalf wijzigingen; hier staan (subsidie-)inkomsten tegenover. De Regio is opdrachtgever van deze projecten en daarom wordt het in de eigen exploitatie opgenomen.

3: Ziekteverzuim

In de verslagperiode was het ziekteverzuim 4,3% ten opzichte van 6,5% over dezelfde periode vorig boekjaar. In de verslagperiode was geen sprake van zwangerschapsverlof. Het ziekteverzuimpercentage ligt onder het gemiddelde ziekteverzuim voor openbaar bestuur en overheidsdiensten (2024 6,1% *bron CBS*).

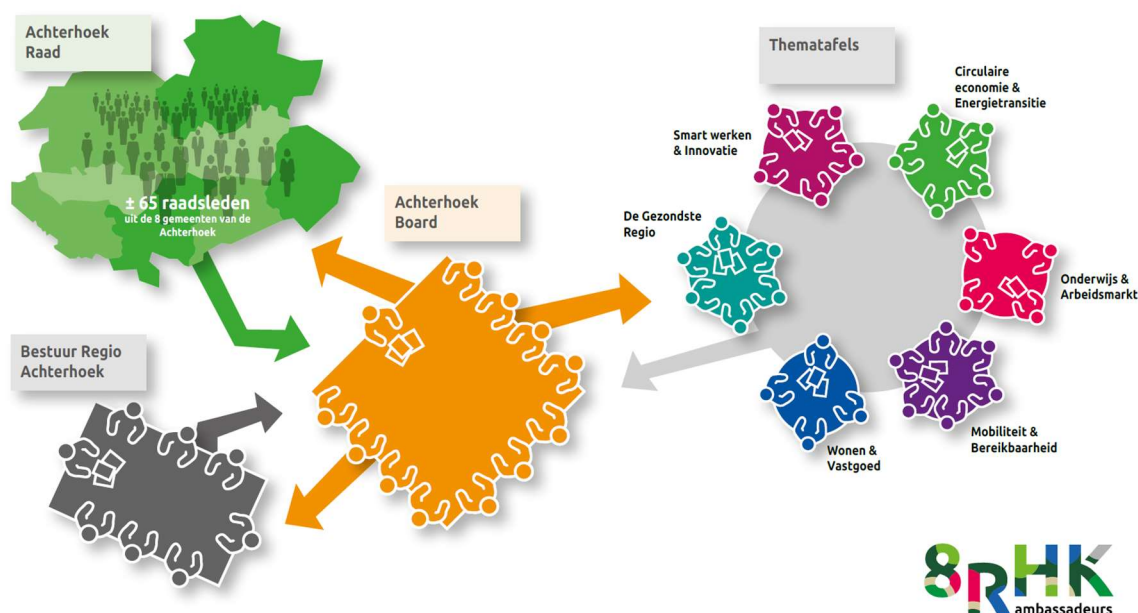
1 Bestuursrapportage

BESTUURSRAPPORTAGE JANUARI – APRIL 2025

SMART GOVERNANCE

In onderstaande afbeelding is het organogram van de samenwerking opgenomen.

Achterhoekse samenwerking

Werkzaamheden Regio Achterhoek

Regio Achterhoek is de motor in de Governance. In onderstaande tabel staan de subdoelen en activiteiten van Regio Achterhoek weergegeven:

Doelen en activiteiten Regio Achterhoek

Doelen	Activiteiten Regio Achterhoek
Raadsleden in positie brengen bij regionale samenwerking	• Adviseren en faciliteren Achterhoek Raad
Slagkracht in de bestuurlijke besluitvorming en adequate uitvoeringskracht	• Adviseren en faciliteren Achterhoek Board • Regisseren en faciliteren thematafels • Adviseren en faciliteren algemeen en dagelijks bestuur • Subsidiewerkzaamheden • Monitoring • Lobbywerkzaamheden • Communicatiewerkzaamheden en Regiomarketing

Raadsleden in positie brengen bij regionale samenwerking.

Eind maart was de eerste vergadering van de Achterhoek Raad in 2025. In deze vergadering zijn O. van Dijk en G. Visser benoemd als nieuwe leden van de Achterhoek Board. Inhoudelijk is gesproken over de vier afgeronde onderzoeken naar snelle fietsverbindingen en het Nationaal Programma Vitale Regio's. Informeel is er een werksessie gehouden over de regionale wonen-, welzijn- en zorgvisie.

Naar aanleiding van de lichte evaluatie pakt de Achterhoek Raad samen met de Board actiepunten 5 op; het gesprek voeren over de inrichting, de rol en het mandaat van de Achterhoek Raad en het samenspel tussen Achterhoek Raad en de Board. Waarbij gekeken wordt naar een mogelijk ander inrichting en rol van de Achterhoek Raad.

Slagkracht in de bestuurlijke besluitvorming en adequate uitvoeringskracht

Lichte evaluatie en reflectie op inhoudelijke agenda

Naar aanleiding van de lichte evaluatie heeft de Board 10 actiepunten geformuleerd. Die zijn in het algemeen bestuur, thematafels en Achterhoek Raad besproken en onderschreven.

Meest belangrijk en urgent is om te reflecteren op en keuzes te maken in de inhoudelijke agenda van de Achterhoek en rolneming van de Regio. Vanuit de organisatie is hier het voortouw in genomen. Een 60% versie is besproken met de (vice)voorzitters van de thematafels en met het algemeen bestuur en Board. In mei ligt de 80% versie voor in deze gremia. Naast de inhoudelijke agenda is er ook een doorkijk gemaakt naar de Governance en Regio organisatie.

De inhoudelijke regio agenda is samen met de ontwikkelscenario's RPA (zie par 3.4) input voor een nieuwe Achterhoek Visie 2050 (actiepunten 2 uit de evaluatie)

Ook het inhoudelijk verder brengen van de samenwerking met en richting Duitsland is een belangrijk actiepunten.

Jaarrekening 2024 en Begroting 2026

De jaarstukken 2024 en de kaderbrief voor de begroting 2026 zijn in april en mei aan de gemeenten toegezonden. De begroting 2026 is opgesteld en is structureel sluitend vanaf het eerste jaar.

Regio Deal

De eerste projecten met financiering vanuit de Regio Deal zijn goedgekeurd. Het voorbereiden van projecten blijkt veel tijd te kosten, meerdere projecten zijn nog in ontwikkeling. Ook zien we nog niet op alle springplanken projecten ontstaan. Er is gestart met gerichte communicatie richting doelgroepen over de mogelijkheden binnen specifieke springplanken van de Regio Deal.

Nationaal Programma Vitale Regio's

De Achterhoek is als enige Gelderse regio aangewezen als regio in het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR) dat in 2025 is gestart. Voor een periode van 20 jaar gaat de regio met rijk, provincie en de gemeenten aan de slag met een adaptieve en langjarige investeringsagenda in de regio vanuit het Rijk. Daarbij hanteert het Rijk drie overkoepelende doelstellingen:

- Vitale en leefbare regio's
- Duurzaam en bereikbaar voorzieningenniveau
- Gezonde en kansrijke toekomst voor inwoners in de regio

De Achterhoek en het Rijk bepalen samen in hoeverre aan deze doelstellingen wordt gewerkt en waar de zwaartepunten liggen voor de Achterhoek. De Achterhoek is in eerste instantie -naast BZK aan het ministerie van I&W gekoppeld. In 2025 wordt er een adaptieve en lerende uitvoeringsagenda opgesteld met een stip op de horizon naar 2050. Dit proces wordt samengepakt met het opstellen van een nieuwe Achterhoek Visie.

In de eerste maanden is samen met het Rijk en de andere 10 Regio's het proces uitgelijnd. Op 3 april was het startcongres. Om het NPVR uit te voeren stelt het Rijk per regio voor de komende 3 jaar (2025-2027) € 350.000 per jaar beschikbaar aan procesmiddelen, met de intentie vanuit het rijk om deze middelen te verlengen.

Deze middelen worden onder meer ingezet voor het aantrekken van een programmamanager en ondersteuning.

Werkbezoeken en bijeenkomsten

- Er is een werkbezoek gebracht aan Brussel.
- We zijn gestart met de voorbereidingen van het Lentefestival op woensdag 11 juni onder de titel van "Achterhoek United".
- We zijn aanwezig geweest bij het Aspergediner van de provincie Limburg in Den Haag.
- Planning en voorbereiding werkbezoek minister Uitermark (NPVR en spreiding Rijks werkgelegenheid). Helaas is het bezoek wederom uitgesteld.
- Planning en voorbereiding werkbezoek DG I&W, K. van den Burg (NPVR) en ministerie BZK. M. Visser (Regio Deal). Deze werkbezoeken zijn naar verwachting juli.

Financiën, projecten en ontwikkelingen

De volgende middelen zijn in de eerste vier maanden binnengehaald:

- **€ 412.500** van de provincie voor de Woondeal
- **€ 225.250** van de provincie voor het Programma Slimme en Schone Mobiliteit 2025
- **€ 1.050.000** van het Rijk voor het programma Vitale Regio's

In deze eerste periode zijn er 4 projecten goedgekeurd die een bijdrage ontvangen vanuit de Regio Deal en/of provinciale gebiedsagenda middelen.

Twee ontwikkelingen hebben veel aandacht gevraagd de eerste periode. De wens vanuit de Board om tot een uniforme profilering/merkpositionering te komen en het opstellen van een Businesscase voor Smarthub 2.0. Beide trajecten zijn nog niet afgerond.

Communicatie en marketing

We brengen regelmatig nieuwsbrieven uit, een wekelijkse algemene nieuwsbrief en van de zes thematafels solitair ongeveer vijf keer per jaar. Allen worden bovengemiddeld goed gelezen. Ook op de sociale media kanalen hebben we veel (actieve) volgers op het al langer ingezette LinkedIn. Op Instagram zijn we sinds eind 2024 actief en volgers aan het opbouwen.

Grotere events en bijbehorende communicatie waren er rondom de lancering van de vijfde Achterhoek Monitor, de Bouw- en Doedag om de woningbouw te versnellen en meerdere bijeenkomsten in het kader van het Ruimtelijk Perspectief Achterhoek. Naast de nodige free publicity vanuit onze persberichten, zijn meerdere verdiepende artikelen aangeleverd voor betaalde redactie in Achterhoek Nieuws en MIJNmagazine. Daarnaast is voorbereiding gedaan om te starten met een eigen reeks podcasts.

Onder de vlag van Onverwachte Hoek zijn diverse activiteiten georganiseerd ter versterking van de regionale samenwerking en profilering. Zo vonden bij De Graafschap twee bijeenkomsten plaats rond de thema's arbeidsmarkt en Koningsdag. Tijdens een bestuurdersdiner in maart is gesproken over AI, de arbeidsmarkt en Achterhoek Toerisme.

Ook is gestart met de verkenning naar een uniforme regiobrede profilering, in samenwerking met de drie SmartHub-initiatieven.

SMART ECONOMY

Smart werken & Innovatie

In het uitvoeringsplan 2025 is per doel (Visie 2030) opgenomen langs welke grote lijnen gewerkt wordt en welke projecten en/of activiteiten in 2025 opgepakt gaan worden.

Per doel geven we de stand van zaken weer.

Productie van de toekomst door technologische innovatie

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

De uitdaging is om met de innovatieve en leidende koplopers én de hoge organisatiegraad van bedrijven als basis, ook in het peloton van mkb-bedrijven te komen tot innovatie en transitie. Dit doen we door het implementeren van sleuteltechnologieën, waaronder Artificial Intelligence, te stimuleren.

Stand van zaken projecten en activiteiten

3D metaalprinten en metaalpoeder zeven

In maart 2025 is er een werkend prototype gereedgekomen. Het proces van de ontwikkeling hiervan heeft meer tijd gekost dan gepland. Binnen enkele weken zal er gestart kunnen worden met het testen of de beoogde voordelen (efficiënter, effectiever en veiliger) daadwerkelijk kloppen zodra de machine bij de AT Techniekopleidingen staat.

Strategie op AI binnen maakindustrie en uitrol naar meerdere sectoren

Middels leerkringen wordt de kennis rondom AI verspreid naar de andere sectoren. Daarnaast is er een sectoroverstijgend AI- overleg en vinden er AI kampvuren plaats, binnen deze kampvuren staat het onderwerp ethiek centraal.

Stimuleren nieuwe sleuteltechnologieën

Hier wordt gezocht naar projecten/ programma's om dit onderdeel op te pakken.

Oplossen maatschappelijke vraagstukken door innovatie en sociale innovatie

Langs welke grote lijnen werken we hieraan

De Achterhoek beschikt over een innovatief sterk en diepgeworteld mkb dat een grote bijdrage kan leveren aan het oplossen van maatschappelijke uitdagingen. We willen dit versnellen door verbindingen te leggen tussen overheden, ondernemers en maatschappelijke instellingen. We richten ons op vernieuwende proposities, bijvoorbeeld samenwerkingsvormen die meer ondernemerschap en minder bureaucratie beogen, om tot maatschappelijke meerwaarde te komen. En op nieuwe ideeën, praktijken en strategieën die gericht zijn op het verbeteren van sociale structuren en medewerkers van de toekomst.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Ishare

Er zijn acht bedrijven verbonden/lid van de alliantie. Samen met de leden is er geleerd middels vakgerichte trainingen of een hackathon. Het onderwijs uit de regio is aangesloten, er zijn lesopdrachten ontwikkeld en er zijn achttien studenten meer aan een stageplek geholpen dan voorheen.

Startup in Residence

In 2024 heeft de samenwerking met organisaties en de VNOG centraal gestaan. Eind 2024 is er een gezamenlijke challenge opgepakt door de gemeenten Oude IJsselstreek, Oost Gelre en Bronckhorst, de gemeente Doetinchem heeft zelf een challenge ingebracht. In 2025 is de derde ronde gestart. De vraagstukken voor deze ronde zijn nagenoeg allemaal geformuleerd. Na de zomer worden deze challenges uitgezet. Vraagstukken die dan nog niet af zijn, gaan mee in de laatste rond in 2026.

Smarthub development

Er zijn verschillende inspiratiesessies/workshops gegeven aan werkgevers, er zijn marketingcampagnes uitgevoerd, content gecreëerd en vacatures geworven. Het project is verlengd tot en met 2025 om onder andere het ledenaantal uit te breiden. Daarnaast werkt SmartHub development samen met de andere twee initiatieven in de integratie tot SmartHub 2.0.

Datagedreven Achterhoek

Op 8 mei heeft er een strategiesessie plaatsgevonden. Een stuurgroep met onder andere DatalabGo, ondernemers en Boardleden onderzoekt nog hoe datagedreven werken binnen de Achterhoek tot stand kan komen, wie eigenaar is van het proces en wie de kartrekker wordt van deze springplank in de Regio Deal.

Open innovatiesysteem

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

In de Achterhoek is een sterk open innovatiesysteem actief tussen de mkb-bedrijven. Binnen dit systeem wordt samen geleerd, kennis gedeeld en geïnnoveerd. Tot nu toe zijn vooral de koploperbedrijven aangesloten. De aanpak is erop gericht om ook het breed mkb (organisaties van 2 tot 200 medewerkers) hieraan te verbinden, zodat ook zij meer kunnen innoveren.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Verbinders

Binnen de actieagenda MKB-dienstverlening staat naast de ontwikkeling van AI-tool Tessa Hakvoort, de verbindersaanpak centraal. De bestaande sectorverbinders werken intensief samen om sectoroverstijgend te leren van de vraagstukken van ondernemers. Het loopvermogen binnen gemeentelijke organisaties, brancheorganisaties en overige relevante partijen binnen en buiten de regio, wordt verbonden. Op deze manier wordt er efficiënt omgegaan met de bestaande capaciteit en worden crossovers gestimuleerd, ten behoeve van een efficiëntere ondernemersdienstverlening.

Innovatiecentra

De samenwerking tussen de vier innovatiecentra (de Marke, SHII, CIVON en de Steck) wordt opnieuw geïntensiveerd door gezamenlijk een aanvraag te schrijven, waarbij onderlinge samenwerking het uitgangspunt is. Het onderzoek naar de kansen binnen de samenwerking is bijna afgerond. Naar verwachting ligt er in juli de gezamenlijke aanvraag voor op de thematafel SW&I

Actieagenda mkb dienstverlening

De Achterhoek werkt als één van de zes pilotregio's aan een efficiëntere ondernemersdienstverlening (ambitie ministerie van EZ). De Achterhoek werkt aan twee van de zes kansenskaarten: 1) Laat ondernemerscommunities bloeien, en 2) Verhoog de kwaliteit en bereik van regionale mkb-ondersteuning. De verbindersaanpak die hierboven is beschreven, is onderdeel van de pilot en daarnaast wordt AI-tool Tessa Hakvoort (door)ontwikkeld; deze tool

koppelt de ondernemersvraag en de juiste verbinder met elkaar. In juli ligt de projectaanvraag voor continuering van de aanpak voor bij de thematafel.

Verbinding met hoger onderwijs Duitsland

Hiervoor onderzoeken we de mogelijkheden rondom Tech.Land. Daarnaast loopt samenwerking met Duitsland op projectniveau, namelijk binnen de samenwerking van het project 3D metaalprinten en het AT Techniekopleidingen.

Stage- en afstudeerregio

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

Met SmartHub 2.0 vergroten we de aantrekkelijkheid van de Achterhoek als economische- en arbeidsregio, met name voor arbeidspotentieel tussen de 18 en 45 jaar. SmartHub 2.0 is een kapstok (stichting), die de krachten bundelt en een logische samenhang aanbrengt tussen initiatieven. Het project SmartHub Young Talent richt zich primair op stagiaires en afstudeerders.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Integratie SmartHub-initiatieven

In 2025 wordt gekeken op welke wijze de Stichting SmartHub 2.0 en de initiatieven hierbinnen een slag in verdere samenwerking kunnen maken.

SmartHub Young Talent blijft inzetten op het versterken van de Achterhoek als aantrekkelijke werkregio voor jong talent (17-25 jaar). Daarbij wordt samengewerkt met onderwijsinstellingen in en buiten de Achterhoek en andere projecten zoals Onverwachte Hoek, Innovatiehubs, Opijver, de Netwerkplaats en de Talententuin.

In de ontwikkeling richting 2026 verkent Young Talent hoe professionals tot 45 jaar sterker aan de Achterhoek kunnen worden verbonden door hen te stimuleren om hier te wonen, te werken en zich blijvend te vestigen.

Onderwijs & Arbeidsmarkt

In het uitvoeringsplan 2025 is per doel (Visie 2030) opgenomen langs welke grote lijnen gewerkt wordt en welke projecten en/of activiteiten in 2025 opgepakt gaan worden.

Per doel geven we de stand van zaken weer.

De tekorten op de arbeidsmarkt zijn teruggedrongen

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

De grote lijn is de positionering van de Achterhoekse arbeidsmarkt. Hoe zorgen we dat we een aantrekkelijke arbeidsmarkt zijn en blijven. Vanuit strategie naar aanpak; hoe en welke invloed kunnen we hebben op het regionale vraagstuk van werkgevers als werven, binden en boeien van medewerkers voor met name de sectoren Techniek, Zorg en Onderwijs.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Routekaart arbeidsmarkt positionering

Eind 2024 is de routekaart besproken met de Board. Daar is besloten het onderwerp verder op te pakken in combinatie met de ontwikkelingen rond Onverwachte Hoek en Smarthub. In het eerste kwartaal van 2025 is dit opgepakt door de Board, maar is nog niet afgerond.

Gelrepact 2.0

Regionaal is er een kwartiermaker aangesteld die werkt aan een programmalijn Leven Lang Ontwikkelen. Bovenregionaal loopt het project TINT. Over andere projecten zijn we in overleg.

Verbinden landelijke, sectorale en bovenregionale programma's

Er is een sterke lobby opgezet op belemmerende wet- en regelgeving. De lobbyboodschap wordt op verschillende momenten gedeeld, zoals bij het Lentefestival, bij de VNG, bij het project snelle start asielzoekers en bij de pilot inkomensval vanuit Opijver.

Nieuw gestarte (Regio Deal) projecten

Het project Zorg voor mekaar is van start gegaan in samenwerking met de thematafel De Gezondste Regio.

Samen met zorgorganisatie is gestart met een verkenning voor het opzetten van een Innovatiehub Zorg.

Talenten zijn benut

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We stimuleren, faciliteren en ondersteunen een Leven Lang Ontwikkelen en Duurzame Inzetbaarheid van medewerkers, rekening houdend met kansengelijkheid. Enerzijds ligt hier een rol voor de werkgevers door in te zetten op een leercultuur in bedrijven en tussen sectoren. Anderzijds is het belangrijk dat werknemers proactief zijn in hun professionele ontwikkeling en de kansen pakken om flexibel te blijven en mee te kunnen bewegen met ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Tevens is er aandacht voor Loopbaan en Beroep binnen het VO om leerlingen kennis te laten maken met de kansen in onze regionale arbeidsmarkt.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Opijver en verkenning borging opleidingsfondsen

Het project opijver loopt goed. De borging van de opleidingsfondsen is onderdeel van de lobbyboodschap op het Lentefestival en op andere momenten.

Grensland College, AD Onderwijs

Het Grensland College heeft een nieuwe projectaanvraag gedaan. Deze aanvraag is gericht op de doorontwikkeling van het Grensland College. Belangrijk onderdeel daarvan is de structurele borging en het vormgeven van een gezamenlijk 3O eigenaarschap.

Programma leven lang ontwikkelen

De programmalijn LLO wordt opgezet. De kwartiermaker is bezig met een inventarisatie. Medio 2025 zal het programma opgeleverd worden.

Implementatieplan Regionaal Werkcentrum

Dit loopt volgens plan. De manager is van start met de inrichting. Tevens wordt verkend of het SPT (Service Punt techniek) geborgd kan worden onder het RWC.

Pilot inkomstenva van werk naar werk

Dit project loopt, hierbij wordt opgetrokken met de met ministeries EZ, OCW en SZW.

Techniekdag en de week van de techniek

Beide events zijn succesvol geweest. De techniekdag wil graag toekomstbestendig verder. Onderdeel hiervan is het genereren van data t.b.v. follow-up van activiteiten in de rest van het jaar

en de inzet van nieuwe technieken en technologieën. Hiervoor is momenteel is een Regio Deal aanvraag in ontwikkeling.

Een inclusieve arbeidsmarkt

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We maken ons sterk voor iedereen die ondersteuning nodig heeft bij het vinden van een plek op de arbeidsmarkt. We werken vanuit de strategische agenda inclusieve arbeidsmarkt Achterhoek langs vier lijnen. We brengen het onbenut arbeidspotentieel, dat momenteel geschat wordt op ongeveer 14.000 personen, in beeld. We zetten in op het vergroten van de digitale vaardigheden van inwoners zodat zij kunnen participeren op de werkvloer en in de samenleving, we bestrijden de laaggeletterdheid en we zetten in op het voorkomen van schooluitval onder jongeren.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Tint Achterhoek

Tint is een project wat bijdraagt aan de inzet van (inclusieve) technologie op de werkvloer. Bedrijven kunnen binnen Tint verkennen wat zij kunnen betekenen voor de inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, het verhogen van de arbeidsproductiviteit en duurzame inzetbaarheid. Bij de tussentijdse evaluatie blijkt dat het bereik van organisaties die willen verkennen wat inclusieve technologie voor de inzet van medewerkers kan betekenen lager ligt dan verwacht. Gesprekken om dit te veranderen zijn gaande. Een bovenregionale TINT waarbij kennis wordt gedeeld van de verschillende Gelderse TINTS is in ontwikkeling.

Kleurrijke zorgverleners

Dit project loopt volgens planning.

Bevorderen Digivaardigheid Achterhoekers

Na de stop van het project vorige jaar worden er nu twee lijnen uitgewerkt om te bepalen wat wel kan werken. Één lijn voor werknemers en de andere lijn voor inwoners. Dit is dan de basis voor een mogelijk nieuw project.

Onbenut arbeidspotentieel

Dit project is nog in ontwikkeling. Doel is om deze doelgroep zo goed mogelijk te bereiken en een zo groot mogelijk aantal hiervan te bewegen actief aan het arbeidsproces deel te gaan nemen.

Snelle start asielzoekers

Dit project loopt, er is echter ook belemmerende wet- en regelgeving waar tegen aan gelopen wordt.

Grensoverschrijdende en bovenregionale samenwerking

Langs welke grote lijnen werken we hieraan

We zetten in op het pakken van kansen die er zijn om via grensoverschrijdende en bovenregionale samenwerking de uitdagingen binnen onderwijs en arbeidsmarkt te realiseren. Dit door in gezamenlijkheid projecten en initiatieven van de grond te tillen.

Mobiliteit en Bereikbaarheid

In het uitvoeringsplan 2025 is per doel (Visie 2030) opgenomen langs welke grote lijnen gewerkt wordt en welke projecten en/of activiteiten in 2025 opgepakt gaan worden.

Per doel geven we de stand van zaken weer.

De infrastructuur is robuust en toegankelijk

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We zetten in op een robuust en goede toegankelijke infrastructuur. Dit betekent dat we ons inzetten voor een verkeersveilige en goed doorstromende N18, snelle (interregionale) fietsverbindingen en een goede bereikbaarheid van de A12 tussen Arnhem en de Duitse grens.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Lobby N18

Er hebben concrete en vergaande voorbereidende gesprekken met Rijkswaterstaat en betrokken partijen plaatsgevonden voor een aanpassing op een deel van de N18 ter hoogte van de Radstake/Kruispunt Lichtenvoordseweg. Ook zijn diverse ondersteunende kaartbeelden gemaakt en berekeningen gedaan.

Vervolgacties N18- corridor

De gebiedsinvesteringsagenda N18 is nog in ontwikkeling. Er is gewerkt aan het concretiseren van de korte en middellange termijn opgaven in deze corridor. Deze concretisering zorgt ervoor dat de gebiedsinvesteringsagenda sneller gebruikt kan worden om kansen vanuit bijvoorbeeld de Regio Deal of overige subsidies met elkaar te verbinden en zodoende sneller te realiseren. Vanuit Oude IJsselstreek is een projectaanvraag voor de Regio Deal in ontwikkeling.

Lobby doorkoppeling spoorlijn Winterswijk-Zutphen-Apeldoorn

We zijn met de Stedendriehoek in gesprek gegaan om de opties rondom een gezamenlijke lobby voor de doorkoppeling te verkennen. Hiervoor is een lobbynotitie opgesteld dat als input voor het Toekomstbeeld OV 2040 van de provincie zal dienen. Deze lobbynotitie is input voor het Regionaal Mobiliteitsoverleg Stedendriehoek en Achterhoek met de gedeputeerde.

Snelle fietsroutes

De rapporten van de Snelle fietsroutes zijn in de Achterhoek Raad van maart geagendeerd. De afzonderlijke werkgroepen komen elk kwartaal bij elkaar komen om hun ambities te concretiseren en met de directe partners af te stemmen. Vanuit Aalten is een Regio Deal projectaanvraag voor de fietsverbinding Aalten-Bocholt in ontwikkeling. Vanuit Oude IJsselstreek en Oost Gelre is een aanvraag in voorbereiding voor de verbinding Doetinchem-Varseveld-Lichtenvoorde-Groenlo.

De CO2 uitstoot van het verkeer en vervoer is verminderd

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We stimuleren duurzaam woon-werkverkeer en werkverkeer. Hierbij hoort ook een robuuste en goed dekkende laadinfrastructuur om de verduurzaming te faciliteren. De grote lijn is om de modal shift en de bijbehorende gedragsverandering te stimuleren.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Mobiliteitsmakelaars

De inzet van de mobiliteitsmakelaars is opnieuw uitgevraagd.

De uitvraag voor de werkgeversaanpak is aanbesteed. Deze richt zich tot eind 2025 op het stimuleren van deelvervoer bij ondernemers, organisaties en overheden. En het opstellen van een plan van aanpak om hier na 2025 doelgericht acties op te kunnen ondernemen.

De tweede uitvraag voor een voortzetting van de gehele werkgeversaanpak tot eind 2026 is in voorbereiding. De verwachting is dat een nieuwe partij medio juni zal worden gekozen.

Logistiek makelaar

De logistiek makelaar voert zijn werkzaamheden uit. Geen bijzonderheden te melden.

Laadinfrastructuur

De procesbegeleider duurzame mobiliteit voert zijn werkzaamheden uit. Geen bijzonderheden te melden.

Slimme vervoersvoorzieningen

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We zetten ons hard in voor een goed dekkend Openbaar Vervoer-netwerk dat goed aansluit op andere (publieke) modaliteiten en faciliteiten. Hiermee proberen we een nieuwe vorm van Publieke Mobiliteit te creëren, waar alle vormen van (deel)vervoer en OV effectief en efficiënt op elkaar zijn aangesloten. Een stevige ruggengraat van trein en hoogwaardige buslijnen is een voorwaarde om tot een dekkend netwerk zonder witte vlekken te komen. Het realiseren van een dergelijk goed samenhangend systeem is pionierswerk. Wij zitten als Achterhoek in de landelijke koploper groep om dit met het Rijk en de provincie Gelderland de komende jaren verder uit te rollen en mee te experimenteren.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Organisatie en uitvoering van publieke mobiliteitsaanpak

Het plan van aanpak Publieke Mobiliteit is afgerond en vastgesteld. De gemeenten hebben de intentie uitgesproken diverse onderdelen van Publieke Mobiliteit te co-financieren.

We zijn aan de slag gegaan met het uitwerken van de pilot “Bus Agile” en zijn hierover concreet in gesprek met het Rijk om deze opgave, naast de middelen voor Publieke Mobiliteit vanuit de Regio Deal, vanuit het BO-Mirt te ondersteunen.

De vacature voor programmaleider zal naar verwachting vanuit de gemeente Winterswijk worden ingevuld. Zodoende kunnen we continuïteit (ook na de Regio Deal) op dit vraagstuk creëren.

Publieke mobiliteit (studenten en over de grens)

Er hebben diverse onderzoeken plaatsgevonden naar het reisgedrag en de wensen van studenten- en scholieren. Daarnaast is een vervolgonderzoek in voorbereiding om de ervaren verkeersveiligheid onder studenten- en scholieren beter te duiden en te concretiseren, zodat naar concrete oplossingen kan worden toegewerkt.

Over de grens hebben nog geen activiteiten plaatsgevonden.

Mobiliteitshubs

Vanuit de publieke mobiliteitsaanpak zijn diverse aanvragen voor mobiliteitshubs in voorbereiding. O.a. de gemeenten Oude IJsselstreek, Montferland, Oost Gelre en Doetinchem bereiden aanvragen voor.

SMART LIVING

Wonen & Vastgoed

In het uitvoeringsplan 2025 is per doel (Visie 2030) opgenomen langs welke grote lijnen gewerkt wordt en welke projecten en/of activiteiten in 2025 opgepakt gaan worden.

Per doel geven we de stand van zaken weer.

Voldoende nieuwe betaalbare woningen

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

In de Regionale Woonagenda en de Woondeal hebben we duidelijke afspraken gemaakt over het aandeel betaalbare woningen. We stimuleren conceptuele woningbouw voor de realisatie hiervan, alsmede grondpolitiek en gerichte handhaving en beleid om betaalbare woningen ook in de toekomst betaalbaar te houden.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Regionale huisvestingsverordening

Er is een externe projectleider aangesteld die met de werkgroep aan de slag gaat om een regionale verordening op te stellen en de implementatie hiervan voor te bereiden.

Samen Betaalbaar Bouwen

De indexatie voor betaalbaar bouwen is vastgesteld en er wordt gewerkt aan de realisatie van de 10% betaalbare woningen (tot 260.000 euro).

Uitwerken convenant huisvesting arbeidsmigranten

Hier heeft geen duidelijke regionale voortgang op plaatsgevonden. Wel worden lokaal projecten voor huisvesting ontwikkeld.

Herziene Woondeal

De herziene Woondeal is gereed en in principe akkoord, echter de huurbevriezing leidt tot grote problemen bij de uitvoerbaarheid voor het betaalbare deel. Hierdoor staat de Woondeal op losse schroeven momenteel in afwachting van de ontwikkelingen op Rijksniveau.

De bestaande woningvoorraad is toekomstbestendig

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

Terwijl de woningcorporaties hun eigen duurzaamheidsplannen uitvoeren, richten wij ons vooral op de grote particuliere woningmarkt. Met Energieloket Achterhoek zetten we ons in om particulieren te activeren en te helpen hun woning te verduurzamen. Dit geven we onder meer vorm in de aanpak One Stop Shop, waarmee wordt toegewerkt naar een integrale ontzorgaanpak voor woningeigenaren bij het verduurzamen van hun woning. Daarnaast werken we aan een visie op wonen, welzijn en zorg. Deze geeft richting aan de stappen die we willen zetten om te zorgen dat we in de Achterhoek passende woningen kunnen bieden in een gezonde en vitale leefomgeving met de nodige zorg en ondersteuning.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Energieloket Achterhoek

De aanpak om particulieren te stimuleren hun woningen te verduurzamen verloopt moeizaam. Volgens de Wet natuurbescherming (Wnb), die voortkomt uit Europese regelgeving (Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn), zijn alle vleermuissoorten in Nederland jaarrond beschermd. Veel vleermuizen en gierzwaluwen nestelen in kleine openingen in gevels, onder dakpannen of in spouwmuren van oudere woningen. Voor vrijwel iedere isolatie-ingreep is daarom natuuronderzoek en eventueel ontheffing nodig.

Regionale wonen-, welzijn- en zorgvisie

Er is gewerkt aan een regionale visie op wonen, welzijn en zorg, waarbij alle partners nauw betrokken waren. Na de afronding/vaststelling voor de zomer willen we de opgedane energie vasthouden en omzetten in concrete uitvoering in gezamenlijke met alle benodigde partijen.

Versnelling woningbouw

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

In de Regionale Woonagenda is een tienpuntenplan gepresenteerd gebaseerd op de aanpak 'Van dromen naar doen'. Belangrijke onderdelen hiervan zijn het aanpakken van de capaciteitsproblemen, versnellen en vereenvoudigen van procedures en het verbeteren van het netwerk van bouwers en ambtenaren in de regio.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Bouw- en doedagen

Op 20 maart 2025 was er de bijeenkomst 'Samen sneller bouwen in de Achterhoek' in Hof van Eckberge te Eibergen. De bijeenkomst resulteerde in brede steun voor een gezamenlijke, Achterhoekse aanpak voor versnelling van woningbouw. Gemeenten, woningcorporaties, ontwikkelaars en bouwbedrijven gaven aan meer te willen samenwerken, bijvoorbeeld via gezamenlijke gebiedsontwikkelingen en kennisdeling. In het najaar zal een vervolg bijeenkomst worden georganiseerd.

Vanuit Bouwend Nederland is een onderzoek afgerond naar de ervaringen van bouwers en ontwikkelaars in de Achterhoek en de knelpunten en kansen die zij zien voor versnellen van de woningbouw. De uitkomsten zijn gedeeld en worden nu verder aangescherpt.

Flexpool

De opzet voor de flexpool wordt onderzocht door HR experts van enkele gemeenten. Zij werken aan:

- Identificeren van de benodigde expertise en ambtelijke capaciteit binnen de regio.
- Vaststellen van een passende organisatievorm voor de flexpool

Ontwikkelen en realiseren van innovatieve en duurzame manieren van bouwen

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We richten ons op toekomstbestendig bouwen. Dit door Biobased Bouwen en innovatieve woningbouw te stimuleren.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Innovatiecentrum bouw

Het Graafschap College, Bouwers, Installatietechniek, cirkelregio en ondernemers zijn in gesprek over het starten van een innovatiecentrum in de bouw. Partijen hebben uitgesproken met elkaar verder te willen en een projectplan wordt opgesteld.

Regionaal programma toekomstbestendig bouwen

Er is een aanjager aan de slag gegaan die een uitvoeringsplan gaat schrijven voor Toekomstbestendig Bouwen. De aanjager gaat aan de slag met het uitvoeringsplan en zal daarvoor regionale activiteiten/bijeenkomsten gaan organiseren in vervolg van het jaar.

Gemeente Doetinchem is deelnemer van de Citydeal Toekomstbestendig Bouwen en roept de regio op om aan te sluiten. Het project Samen Biobased Bouwen is afgerond en de resultaten zijn gepresenteerd aan de thematafel. De ontwikkeling van biobased bouwen in de regio gaat verder, mede gefinancierd door de provincie en het landelijke netwerk Building Balance.

Circulaire economie & Energietransitie

In het uitvoeringsplan 2025 is per doel (Visie 2030) opgenomen langs welke grote lijnen gewerkt wordt en welke projecten en/of activiteiten in 2025 opgepakt gaan worden.

Per doel geven we de stand van zaken weer.

Oplossingen voor energiebesparing, duurzame opwekking en zelfvoorzienend zijn

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We spelen in op de verschuiving in de energievoorziening, onder andere door duurzaam opwekken van energie en oplossingen te zoeken voor netcongestie. Hiervoor werken we aan bewustwording, brengen we onderdelen van het energiesysteem in kaart en ontwikkelen we oplossingsrichtingen waaronder nieuwe samenwerkingsvormen, (decentrale) technische oplossingen en nieuwe verdienmodellen.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Netcongestie bedrijventerreinen

Het Duurzaam Ondernemerscentrum Achterhoek (DOA) heeft een verkenning uitgevoerd naar kansen voor energiegemeenschappen op bedrijventerreinen voor de verduurzaming van het energiesysteem. De analyse biedt inzicht in knelpunten zoals netcongestie en organisatiegraad, en vormt een startpunt voor verdere verdieping. De opgestelde kansenskaart ondersteunt gemeenten en ondernemers bij het stellen van prioriteiten en het gericht inzetten van middelen. Regionale samenwerking en kennisdeling zijn cruciaal voor het behalen van resultaten.

Nieuwe activiteiten lokaal/decentraal

Op diverse terreinen zijn al initiatieven gestart, waaronder in Doetinchem, Groenlo, Winterswijk, Varsseveld en Aalten. Er wordt verkend welke projecten passen binnen Springplank Slimme Energiesystemen in de Regio Deal. Met SIKa en VNO wordt verkend wat nodig is voor de regionale coördinatie van het programma. Hierbij wordt gebruik gemaakt van ervaring opgedaan door OostNL in provinciale programma's met Smart Energy Hubs die al een aantal jaren lopen.

Versnellen energietransitie agrarische bedrijven

In samenwerking met onder meer AGEM, De Innovatie Coöperatie, Petawatts en Friesland Campina worden boeren benaderd om opwek van hernieuwbare energie op het eigen erf te

realiseren (zon, wind, biogas), met aandacht voor netcongestie. Collectieve oplossingen en slimme energienetten worden verkend als toekomstbestendige strategieën.

Doorvertalen provinciale energievisie

Er is een start gemaakt met het opstellen van een strategisch kader vanuit onder meer AGEM en SIKA. Dit wordt gebruikt in selectie en beoordeling van Regio Deal projecten op dit gebied.

De agro foodsector is koploper in kringlooplandbouw

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We werken aan toekomstbestendige landbouw en een duurzaam voedselsysteem in de Achterhoek. We hanteren een integrale benadering van bedrijfssystemen voor kringlooplandbouw voor (melk)veehouderij en akkerbouw. Europese en nationale doelen op gebied van water, natuur en klimaat leiden tot veranderingen in het landelijk gebied. Daarom wordt gewerkt op bedrijfs-, bedrijfssysteem- en gebiedsniveau met een grote en diverse groep boeren, regionale boerenorganisaties en andere stakeholders.

Een belangrijke lijn is *experimenteerregio Achterhoek* een werkwijze om innovatiegericht én met boeren van ‘onderop’ samen te werken, om praktijkgerichte kennis en ervaring in te zetten voor (nieuw) beleid en wet- en regelgeving.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Versterken regionale samenwerking

Vier boerenorganisaties hebben hun intentie voor meer samenwerking omgezet in een nieuwe stichting Agrarisch Netwerk Achterhoek (ANA). Het gaat om VALA, VK-Oost, De Innovatie Coöperatie en Stichting Biomassa.

Samenwerking met onderwijspartijen

In de Experimenteerregio Achterhoek werken VALA (Vereniging Agrarisch Landschap Achterhoek) en VK-Oost (Vruchtbare Kringloop Oost) intensief samen aan de transitie naar een toekomstbestendige, natuurinclusieve en kringloopgerichte landbouw. Afgelopen periode werd onder meer een leergroep opgezet rondom duurzame voedselgewassen.

Fieldlab Achterhoek

Het Fieldlab Achterhoek-project (met subsidie van LNV) is verlengd tot medio 2025. Dit voorjaar is een nieuwe aanvraag in het kader van een subsidie voor Experimenteerlocaties (ministerie LNV) ontwikkeld en ingediend. Dit is een aanvraag met de boerenorganisaties uit de Achterhoek (nieuwe stichting ANA), Twente en WUR/De Marke.

Binnen het Fieldlab zelf zijn de werkzaamheden vooral gericht op het opstellen van een Wenkend Perspectief voor de agrarische sector in de Achterhoek. Een eerste resultaat wordt eind juni verwacht.

Projecten mineralenmanagement en water

Een aantal lopende projecten zijn afgerond, waaronder Klimaatbestendige Melkveehouderij Achterhoek (Klimea). Tijdens een eindseminar zijn onder anderen effectieve maatregelen gedeeld voor slimme watermanagementsystemen, aanpassingen in bedrijfsvoering en bodembeheer. De nauwe samenwerking tussen onderzoekers en boeren werd als doorslaggevend succesfactor genoemd.

Dit geldt ook voor het landelijke project Pavex, de GLB-pilot ‘Samenwerking tussen veehouderij en akkerbouw in de Achterhoek’ is afgerond. Belangrijkste lessen die zijn geleerd over samenwerken in de Achterhoek zijn op een rij gezet en gepresenteerd. Gezien het belang van samenwerking tussen veehouderij en akkerbouw voor de huidige mestproblematiek wordt onderzocht of de

Achterhoekse pilot een vervolg kan krijgen onder anderen om over een langere periode ervaringen op te doen en kennis te delen.

Stichting Biomassa, VK-Oost en WUR/proefboerderij De Marke hebben een strategische notitie voor kringloopsluiting van mest opgesteld. Onderdeel van uitwerking was om meer samenhang in individuele pilots aan te brengen voor toekomstgerichte kringlooppaanpak.

Nieuw gestarte (Regio Deal) projecten

Het project De Innovatie Coöperatie heeft een bijdrage uit de Regio Deal ontvangen voor de inzet van agro innovatiemakelaars, in kader van springplank Toekomstige landbouw en duurzame voedselsystemen. De inzet ondersteunt agrariërs en mkb'ers in de agrofoodsector om hun vernieuwende ideeën van de grond te krijgen. Hiervoor zetten innovatiemakelaars hun kennis en netwerk in en ondersteunen ze bij het vinden van partners en uitwerking van ideeën.

Gebruik (hernieuwbare) grondstoffen in bouw en infra & efficiënter gebruik van (primaire) grondstoffen

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We willen in aansluiting op de Rijksdoelen in 2030 het gebruik van eindige grondstoffen halveren. Hiervoor zetten we in op het stimuleren van circulair werken door vergroten van de bewustwording en kennisontwikkeling, kennisuitwisseling en het stimuleren van circulariteit door toepassen van nieuwe werkwijzen. We werken aan het monitoren van de voortgang van de transitie naar een circulaire economie in de Achterhoek. We zetten in op het verminderen van het gebruik van primaire grondstoffen door minder en andere (hernieuwbare) grondstoffen te gebruiken en hergebruik van materialen en producten in onder andere de bouw en infra.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Workshops en kennistafels

Er zijn een aantal workshops georganiseerd met gemeenten, provincie en woningbouwcorporaties in het kader van Circulair Werken. De aanpak is vooral gericht op onderlinge uitwisseling van kennis en ervaringen en stimuleren draagvlak voor verandering in organisaties om meer circulair te werken. Het ontbreken aan of beperkt beschikbaar hebben van structureel beleid, middelen en/of mensen leidt er bij veel organisaties toe dat de mate waarin acties/ontwikkelingen van de grond komen veelal afhangt van enkele individuen. Hiervoor is het netwerk en gezamenlijk overleg van belang om ideeën en ervaringen uit te wisselen. Vanuit de thematafel wordt onderzocht of er een regionale aanpak, met onder meer een visie en agenda ontwikkeld kan worden.

Regionaal programma toekomstbestendig bouwen

Er is een aanjager aan de slag gegaan die een uitvoeringsplan gaat schrijven voor Toekomstbestendig Bouwen. De aanjager gaat aan de slag met het uitvoeringsplan en zal daarvoor regionale activiteiten/bijeenkomsten gaan organiseren in vervolg van het jaar. Gemeente Doetinchem is deelnemer van de Citydeal Toekomstbestendig Bouwen en roept de regio op om aan te sluiten. Het project Samen Biobased Bouwen is afgerond en de resultaten zijn gepresenteerd aan de thematafel. De ontwikkeling van biobased bouwen in de regio gaat verder, mede gefinancierd door de provincie en het landelijke netwerk Building Balance.

Programma duurzame infra

De verkenning gestart in 2024 heeft geleid tot drie kennistafels voor respectievelijk: Grondstoffen, Inkoop en Proeftuin & Innovaties. De status van elke kennistafel verschilt nog per thema. Voor Grondstoffen is het de bedoeling dat alle gemeenten de tool DuSpot gaan gebruiken voor hergebruik van materialen. Hiervoor wordt samengewerkt met de provincie Gelderland. In de tweede helft van dit jaar worden de eerste projecten hiervoor verwacht.

Reductie CO2 en stikstof en toename biodiversiteit

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

We richten ons op bewustwording, kennisuitwisseling, aanjagen en versnellen van emissiereductie door innovaties en toepassen van nieuwe producten, processen en technieken. We stimuleren circulair werken waardoor (CO2-)uitstoot wordt gereduceerd. Afname van emissies draagt bij aan herstel biodiversiteit.

Voor biodiversiteit inventariseren en verbinden we lokale, regionale en provinciale aanpakken voor verbetering van de biodiversiteit op drie terreinen: agrarische gronden, overig buitengebied en binnen de bebouwde kom.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Biodiversiteit

Onder penvoerderschap van Natuurmonumenten, met gemeente Berkelland en VALA is het bureau Marb eind 2024 gestart met interviews voor het onderzoek naar (regionale) initiatieven en/of samenwerking in biodiversiteit. Interessant is dat ook gemeenten als Zutphen en Lochem geïnteresseerd zijn om aan te haken. De bevindingen worden in mei gepresenteerd in een werksessie. Alle verzamelde input en de uitkomsten van de werksessie worden samengebracht in een rapportage en ter bespreking voorgelegd aan de thematafel in juli of september.

Gezondste Regio

In het uitvoeringsplan 2025 is per doel (Visie 2030) opgenomen langs welke grote lijnen gewerkt wordt en welke projecten en/of activiteiten in 2025 opgepakt gaan worden.

Per doel geven we de stand van zaken weer.

Betaalbaar en toegankelijk netwerk van zorgdiensten

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

De regionale ambities vanuit De Gezondste Regio vallen voor een belangrijk deel samen in de regionale uitwerking van het Integraal Zorgakkoord (IZA). Hiervoor is in 2023 het regioplan De Gezondste Regio vastgesteld. Het regioplan bevat prioritaire opgaven en is te beschouwen als het gezamenlijke kader. Vanuit dit plan werken we nu aan concrete transformaties, plannen en projecten voor de regio. Thematisch is het regioplan De Gezondste Regio opgedeeld in vier hoofdthema's. Vanuit deze thema's werken we in de regio samen aan een betaalbaar en toegankelijk netwerk van zorgdiensten. De thema's in de Achterhoek zijn (1) Gezond Leven en Preventie, (2) Veerkrachtig Ouder Worden, (3) Mentaal Gezond en (4) Prettig Werken in Zorg en Welzijn. Daarnaast zijn er drie dwarsverbanden die binnen alle thema's hun uitwerking hebben: (1) Digitalisering en Technologie, (2) Toekomstbesteding Zorglandschap en (3) Samenwerking.

Stand van zaken projecten en activiteiten

Uitvoering Integraal Zorg Akkoord

De coördinatie van de uitvoering van het Regioplan De Gezondste Regio is ook begin 2025 een belangrijke activiteit geweest. De focus lag op het ontwikkelen van transformatieplannen en het vasthouden van de samenwerking in afwachting van de start van de nieuwe programmamanager. Dit resulteerde in de volgende concrete acties:

- Transformatieplannen zijn ontwikkeld voor de pijlers 'veerkrachtig ouder worden' en 'mentaal gezond'. Het plan voor 'mentaal gezond' is inmiddels ingediend en veerkrachtig ouder worden bevindt zich in de fase van snelle toets.

- De samenwerking is effectief voortgezet sinds het vertrek van de vorige programmamanager eind vorig jaar. Per begin april is een nieuwe programmamanager gestart. Dat geeft weer meer capaciteit en ruimte om in de regio gezamenlijke te werken aan de ambities op de thema's

Arbeidsmarkt/werkgeverschap

De regio kan op het thema 'prettig werken in zorg en welzijn' een cruciale bijdrage leveren aan de uitvoering van het Regioplan De Gezondste Regio. Daarom zijn partijen uit zorg en welzijn nu nauwer betrokken bij regionale activiteiten binnen 8RHK Ambassadeurs. Dit heeft o.a.

geresulteerd in het nieuwe Regio Deal project 'Zorg voor Mekaar'. Dit project heeft als doel om:

1. Zorgverleners te behouden voor de sector.
2. Het potentieel van zorgverleners op de arbeidsmarkt optimaal te benutten.
3. Het verloop van personeel binnen de Achterhoek terug te dringen.

Dit alles wordt gerealiseerd door een innovatieve en intensieve samenwerking binnen de regio.

De gezondste regio door preventie en innovatie

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

Preventie en innovatie zijn belangrijk om er voor te zorgen dat we in de Achterhoek onze centrale ambitie halen: Wij willen dat Achterhoekers gezond zijn en daarover zelf de regie hebben.

Gezondheid, preventie en leefstijl zijn leidend, niet ziekte en behandeling. Daarom stimuleren we projecten die gericht zijn op preventie en innovatie. In de regionale uitwerking van het IZA is dit enerzijds ondergebracht in het hoofdthema 'Gezond Leven en Preventie' en anderzijds in het dwarsverband "Digitalisering en Technologie".

Stand van zaken projecten en activiteiten

Preventie en innovatie zijn cruciale onderliggende thema's binnen het Regioplan. De uitvoering van deze plannen vindt momenteel plaats binnen de bestaande structuur van het Regioplan, wat betekent dat ze worden opgepakt door het netwerk van samenwerkingspartners. De coördinatie van deze samenwerking wordt echter wel op regionaal niveau georganiseerd. Een voortgangsrapportage op deze thema's wordt rond de zomer verwacht.

Achterhoekers zijn zelf langer verantwoordelijk voor hun gezondheid

Langs welke grote lijnen werken we hier aan

Het zelf langer verantwoordelijk zijn voor je gezondheid gaat om het versterken van de eigen regie van de Achterhoekers. Die eigen regie komt terug in de eerste 3 thema's van de regionale uitwerking van het IZA. Gezond Leven en Preventie, Veerkrachtig Ouder Worden en Mentaal Gezond. Dit door in te zetten op eigen verantwoordelijkheid en daar de Achterhoekers in te begeleiden.

Stand van zaken projecten en activiteiten

We willen de samenleving meer te betrekken bij de uitdagingen op het gebied van zorg, gezondheid en welzijn, en de Achterhoekers in staat stellen langer zelf verantwoordelijk te zijn voor hun eigen gezondheid. Dit heeft geleid tot onderstaande resultaten.

Praat vandaag over morgen

Praat vandaag over morgen is verder opgeschaald: Dit project, dat het gesprek tussen zorg, welzijn en samenleving over de voorbereiding op ouder worden stimuleert, is in de hele regio uitgebreid. Overall in de Achterhoek vinden gesprekken plaats, staan 'Achterhoekbankjes' en worden theatervoorstellingen georganiseerd. We merken dat dit een sneeuwbaaleffect heeft en verwachten deze ontwikkeling de komende tijd voort te zetten.

Ondersteunen lokale initiatieven

Door o.a. de Regio Deal werken we aan het versterken van lokale gemeenschappen. De Zorgcorporatie Mariënvelde is een nieuw en belangrijk Regio Deal-project, waarbij regionaal leren een belangrijk doel is. Daarnaast zijn we in gesprek met diverse lokale initiatieven en ontwikkelen we een werkwijze voor hun ondersteuning.

Regionale woon-, welzijns- en zorgvisie

Er is gewerkt aan een regionale visie op wonen, welzijn en zorg, waarbij alle partners nauw betrokken waren. Na de afronding/vaststelling voor de zomer willen we de opgedane energie vasthouden en omzetten in concrete uitvoering in gezamenlijke met alle benodigde partijen.

PROJECTEN (doelenmatrix)

In de bijlage is een doelenmatrix per 1 mei 2025 opgenomen voor projecten die op dit moment lopen en die in ontwikkeling zijn behorende bij de doelen die vanaf 2023 gelden. Projecten die horen bij de vorige doelenmatrix worden nog afgerond, maar niet meer opgenomen in deze rapportage.

BEDRIJFSVOERING EN RENTE (ONDERSTEUNING)

Financiën

Naast het voeren van de dagelijkse financiële administratie is een groot deel van de tijd besteed aan het opstellen van de jaarrekening 2024, de programmabegroting 2026 inclusief een besparingsopdracht en de budgetrapportage januari tot en met april. De jaarrekening en de budgetrapportage worden bestuurlijk geagendeerd voor de AB vergadering van 2 juli 2025 en de programmabegroting voor de AB vergadering van 10 september. Ook is in de verslagperiode gewerkt aan financiële rapportages voor diverse eigen projecten en zijn de financiële verantwoordingen 2024 voor de projecten van de Gebiedsopgave en Regiodeal opgesteld voor de Provincie en voor het Rijk. Voor één van de beschikkingen van de Gebiedsopgave (bulk 2) is de eindcontrole voorbereid. Er is een declaratie van overheadkosten van Leader 2024 voorbereid en ingediend. Ook is er een subsidieaanvraag ingediend en inmiddels toegekend voor de beheerskosten voor de nieuwe Leaderperiode. In de verslagperiode is de interne controle uitgevoerd op basis van het controle- en uitvoeringsplan. Tenslotte is tijd gestopt in de financiële beoordeling en advisering van projecten.

2 Financiële toelichting

BUDGETRAPPORTAGE JANUARI T/M APRIL 2025
Financieel overzicht

financieel overzicht															
	Omschrijving	werkelijk t/m april			Saldo werkelijk t/m april	budget t/m april			1e wijziging begroting			verwachting (incl 1e wijziging)			Verwachting saldo inwoner- bijdrage
		uitgaven	inkomsten	mutatie		uitgaven	inkomsten	mutatie	uitgaven	inkomsten	mutatie	uitgaven	inkomsten	mutatie	
		t/m april	t/m april	reserve t/m april		t/m april	t/m april	reserve t/m april	reserve	t/m december	t/m december	reserve t/m december	inwoner- bijdrage		
	SMART GOVERNANCE														
201	lobby en communicatie	175.111	250.203	0	75.092	250.203	250.203	0	0	0	0	750.609	750.609	0	0
202	achterhoek visie 2030 en monitoring	363.028	466.044	0	103.016	466.044	466.044	0	34.000	34.000	0	1.432.132	1.432.132	0	0
203	coördineren van subsidies en projecten	421.254	432.965	0	11.711	432.965	278.632	-154.333	1.521.000	1.450.000	-71.000	2.819.896	2.285.896	-534.000	0
204	advisering bestuur, Board en Raad	113.631	178.683	0	65.053	178.684	178.683	0	0	0	0	536.051	536.051	0	0
205	uitgaven en inkomsten Investeringsfonds	37.340	167.000	0	129.660	116.667	50.333	-66.333	0	0	0	350.000	151.000	-199.000	0
101	onvoorzien	0	2.667	0	2.667	2.667	2.667	0	0	0	0	8.000	8.000	0	0
	Sub-totaal	1.110.364	1.497.562	0	387.198	1.447.229	1.226.562	-220.667	1.555.000	1.484.000	-71.000	5.896.688	5.163.688	-733.000	0
	BEDRIJFSVOERING EN RENTE														
801	ondersteuning	117.180	108.298	0	-8.882	108.298	108.298	0	0	0	0	324.894	324.894	0	0
802	huisvesting	19.611	19.202	0	-409	19.202	17.535	-1.667	0	0	0	57.605	52.605	-5.000	0
803	kapitaallasten	469	124.333	0	123.865	124.333	124.333	0	0	0	0	373.000	573.000	0	200.000
	Sub-totaal	137.260	251.833	0	114.573	251.833	250.166	-1.667	0	0	0	755.499	950.499	-5.000	200.000
	TOTAAL	1.247.624	1.749.395	0	501.771	1.699.062	1.476.728	-222.333	1.555.000	1.484.000	-71.000	6.652.187	6.114.187	-738.000	200.000

saldo: (-) = tekort, (+) = overschot

Nadere toelichting afwijkingen budgetrapportage januari t/m april 2025

Toelichting begrotingswijziging

Programma 1: Smart Governance		
<i>budget</i>	<i>toelichting</i>	<i>bedrag dekking</i>
Inhuur derden en loonkosten	Er is sprake van een verschuiving van loonkosten naar inhuur derden in verband met vacature-invulling op inhuurbasis.	135.000 budgettair neutrale verschuiving
Loonkosten	Er wordt 16 uur p.w. een medewerker gedetacheerd aan Gemeente Doetinchem (jun tm dec).	34.000 Inkomsten uit detachering
Projecten	zie nadere specificatie hieronder. Het betreffen 1 nieuw project en 12 wijzigingen.	1.521.000 extra project-gerelateerde inkomsten

Specificatie eigen projecten Regio Achterhoek		<i>budget wijziging 2025</i>
Project profilering smarthub	Het project is in 2022 ondergebracht in een stichting. Regio Achterhoek maakt kosten voor salarissen en ondersteuning. Deze worden doorberekend aan de stichting.	-20.000 inkomsten uit stichting Smarthub
Project Overheadkosten Leader 2023-2027	Betreft een meerjarig project met POP-gelden. Looptijd vanaf 2024-2027. Het project is in de zomer van start gedaan.	30.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Achterhoek Monitor	Monitoren hoe de Achterhoek ervoor staat. Doel: een informatiebron voor iedereen die in de Achterhoek werkt, onderneemt en woont.	-9.000 onttrekking IF/ project-gerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Uitbouwen Ecosysteem Achterhoek	Betreft een meerjarig project. Looptijd 2022-2025.	14.000 onttrekking IF/ project-gerelateerde (subsidie) inkomsten
Project onverwachte hoek	Betreft een meerjarig project. Looptijd 2024-2026.	39.000 onttrekking IF/ project-gerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Woondeal	Betreft een meerjarig project met geld van de provincie voor de totstandkoming en realisatie van de regionale woondeals.	885.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Arbeidsmigranten	Betreft inhuur van een projectleider voor huisvesting arbeidsmigranten. Het project is inmiddels afgerond.	26.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Mobiliteitsfonds	Dit project loopt nog door vanuit 2023.	6.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project EDL	Dit is een meerjarig interreg project tot en met 2026. Het project is in de loop van 2023 gestart.	10.000 onttrekking IF/ project-gerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Regioplan Achterhoek (2024)	Middelen om een plan van aanpak te schrijven om de samenwerking tussen de partners van het Regioplan te verstevigen.	50.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project Nationaal Programma Vitale Regio's	Rijksprogramma met als doel versterken van de Regio. Te zorgen voor een leefbare Regio, duurzaam en bereikbaar voorzieningsniveau en een gezonde en kansrijke toekomst voor de inwoners.	340.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project MKB Dienstverlening Actieagenda	Dit project wil met het hele ecosysteem aan (MKB) bedrijven samenwerken om in de volle breedte van het bedrijfsleven een toekomstbestendig verdienvermogen te ontwikkelen voor de Achterhoek.	109.000 projectgerelateerde (subsidie) inkomsten
Project ruimtelijk perspectief 23-24	Dit project is een vervolg op landelijk gebied, dit betreft een meerjarig project met een looptijd van april 2023 met uitloop naar 2025	41.000 onttrekking IF/ project-gerelateerde (subsidie) inkomsten

Balans per 1 mei 2025

<i>Activa</i>	<i>werkelijk 31 dec 2024</i>	<i>begroting 31 dec 2025</i>	<i>stand per 1 mei 2025</i>
Materiële vaste activa	0	0	0
Investerings	0	0	0
Financiële vaste activa	684.000	455.000	616.000
Personeelshypotheek	460.000	455.000	460.000
Projecten leader	224.000	0	156.000
Vlottende activa	28.330.000	25.786.000	27.893.781
Uiteenzettingen < 1 jaar	26.931.000	24.387.000	26.726.781
Liquide middelen	253.000	253.000	251.000
Overlopende activa	1.146.000	1.146.000	916.000
Totaal Activa	29.014.000	26.241.000	28.509.781

<i>passiva</i>	<i>werkelijk 31 dec 2024</i>	<i>begroting 31 dec 2025</i>	<i>stand per 1 mei 2025</i>
Eigen vermogen	6.736.000	6.041.000	6.665.000
Algemene reserve	392.000	392.000	392.000
Bestemmingsreserves	6.316.000	5.649.000	6.273.000
Gerealiseerd resultaat te bestemmen 2023	28.000	0	0
Verwacht resultaat 2024	0	0	0
Voorzieningen	0	0	0
Voorzieningen	0	0	0
Vlottende passiva	22.278.000	20.200.000	21.844.781
Vlottende schulden < 1 jaar	154.000	154.000	146.000
Overlopende passiva	22.124.000	20.046.000	21.698.781
Totaal Passiva	29.014.000	26.241.000	28.509.781

	<i>stand 1-1-2025</i>	<i>mutatie t/m april</i>	<i>stand 1-5-2025</i>
<i>Specificatie bestemmingsreserves</i>			
Investeringsfonds	5.482.000	-71.000	5.411.000
Reserve toekomstbestendige organisatie	838.000	0	838.000
Onderhoud huisvesting	24.000	0	24.000
Totaal	6.344.000	-71.000	6.273.000

Begrotingswijziging

LASTEN

1e wijziging 2025

Nummer			Omschrijving Economische categorie	Bedrag van de		
				Nieuwe of verhoging van de bestaande raming	Verlaging van de bestaande raming	Nieuwe raming van het dienstjaar
Functie	Subf.	pr nr				
			Functie 10.1: Onvoorzien			
			Totaal functie	0	0	
			Functie 20.1: Lobby en communicatie			
1.1	4000		Lonen en sociale lasten		18.000	503.284
3.4.3	4085		Inhuur derden	18.000		18.000
			Totaal functie	18.000	18.000	
			Functie 20.2: Achterhoek Visie 2030 en monitoring			
1.1	4000		Lonen en sociale lasten	34.000	36.000	1.183.528
3.4.3	4085		Inhuur derden	36.000		36.000
			Totaal functie	70.000	36.000	
			Functie 20.3: Coördineren van subsidies en projecten			
3.4.3	5099	100	Project profilering Smart hub		20.000	80.000
3.4.3	5099	126	Project Leader overheadkosten Nieuw	30.000		170.000
3.4.3	5099	124	Project Ruimtelijk perspectief	41.000		168.000
3.4.3	5099	111	Project Achterhoek Monitor		9.000	80.000
3.4.3	5099	118	Project uitbouw en ecosysteem Achterhoek	14.000		64.000
3.4.3	5099	119	Project Woondeal	885.000		885.000
3.4.3	5099	125	Project EDL	10.000		74.000
3.4.3	5099	121	Project Arbeidsmigranten	26.000		26.000
3.4.3	5099	113	Project onverwachte hoek	39.000		429.000
3.4.3	5099	123	Project Mobiliteitsfonds	6.000		6.000
3.4.3	5099	129	project regioplan Achterhoek (2024)	50.000		50.000
3.4.3	5099	132	project Nationaal Programma Vitale Regio's	340.000		340.000
3.4.3	5099	131	Project MKB-dienstverlening Actieagenda	109.000		109.000
			Totaal functie	1.550.000	29.000	
			Functie 20.4: Advisering bestuur, board, raad en thematafels			
1.1	4000		Lonen en sociale lasten		81.000	307.218
3.4.3	4085		Inhuur derden	81.000		124.000
			Totaal functie	81.000	81.000	
			Functie 20.5: Uitgaven / Inkomsten investeringsfonds			
			Totaal functie	0	0	
			Functie 80.1: Ondersteuning			
			Totaal functie	0	0	
			Functie 80.3: Kapitaallasten			
			Totaal functie	0	0	
			Functie 100: Mutatie reserves			
6.2.3	6004		bijdrage functie 100 investeringsfonds	74.000	3.000	886.000
			Totaal functie	74.000	3.000	

Nummer		pr nr	Omschrijving Economische categorie	Bedrag van de		
				Nieuw e of ver- hoging van de bestaande raming	Verlaging van de bestaande raming	Nieuw e raming van het dienstjaar
Functie	Subf.					
3.4	8501		Functie 10.1: Onvoorzien			121.500
			Totaal functie	0	0	
			Functie 20.1: Lobby en communicatie			
			Totaal functie	0	0	
			Functie 20.2: Achterhoek Visie 2030 en monitoring			
			Opbrengsten werkzaamheden derden	34.000		
			Totaal functie	34.000	0	
			Functie 20.3: Coördineren van subsidies en projecten			
3.4	8099	100	Project profilering Smart hub		20.000	80.000
3.4	8099	126	Project Leader overheadkosten Nieuw	30.000	0	170.000
3.4	8099	124	Project Ruimtelijk perspectief	16.000		143.000
3.4	8099	111	Project Achterhoek Monitor		6.000	54.000
3.4	8099	118	Project uitbouw en ecosysteem Achterhoek	7.000		32.000
3.4	8099	119	Project Woondeal	885.000		885.000
3.4	8099	125	Project EDL	7.000		52.000
3.4	8099	121	Project Arbeidsmigranten	26.000		26.000
3.4	8099	113	Project onverwachte hoek			0
3.4	8099	123	Project Mobiliteitsfonds	6.000		6.000
3.4	8099	129	project regioplan Achterhoek (2024)	50.000		50.000
3.4	8099	132	project Nationaal Programma Vitale Regio's	340.000		340.000
3.4	8099	131	Project MKB-dienstverlening Actieagenda	109.000		109.000
6.2.3	6104		functie 100: investeringsfonds	74.000	3.000	534.000
			Totaal functie	1.550.000	29.000	
			Functie 20.4: Advisering bestuur, board, raad en thematafels			0
			Totaal functie	0	0	
			Functie 20.5: Uitgaven / Inkomsten investeringsfonds			
			Totaal functie	0	0	
			Functie 80.1: Ondersteuning			
			Totaal functie	0	0	
			Functie 80.3: Kapitaallasten			
			Totaal functie	0	0	
6.0	6604		Functie 100: Mutatie reserves			
			Beschikking over investeringsfonds	74.000	3.000	884.000
			Totaal functie	74.000	3.000	

Doelenmatrix

Doelenmatrix projecten vanaf 2023

[illegible]